

Братя Грим

Снежанка

Било сред зима и снежинки се сипели като пух от небето. Една царица седяла до прозореца с рамка от черно абаносово дърво и шиела. Както шиела и от време на време поглеждала към снега, убола си пръста и върху снега паднали три капки кръв. И аленото изглеждало толкова хубаво върху белия сняг, че тя си помислила: „Ах, да имах дете бяло като сняг, с бузи, алени като кръв и с коси, черни като дървото на прозореца!“

Не минало дълго време и тя родила дъщеричка – бяла като сняг, с бузи, алени като кръв и с коси, черни като абаносово дърво и затова я нарекли Снежанка. Но щом родила детето, царицата умряла.

След една година царят се оженил повторно.

Втората му жена била хубава, но горда и високомерна и не могла дори да си помисли, че друга може да я превъзхожда по красота. Имала тя едно вълшебно огледало и колчем се изправяла пред него да се огледа, думала:

– Огледало, огледало, повтори, че на света никъде не си видяло друга с мойта красота!

И огледалото отговаряло:

– Ти, царице, на света първа си по красота.

И тя била доволна, защото знаела, че огледалото говори истината.

А Снежанка растяла, растяла и все повече се разхубавявала. Като навършила седем години, била хубава като ясен ден, по-хубава дори от самата царица.

Веднъж царицата пак се изправила пред огледалото:

– Огледало, огледало, повтори, че на света никъде не си видяло друга с мойта красота!

Но този път огледалото отвърнало:

– Ти, царице, си дарена с извънмерна красота, но Снежанка е за мене най-красива на света!

Изтръпнала от страх царицата, пожълтяла и позеленяла от завист. От този миг сърцето ѝ се обръщало, щом зърнела Снежанка. И тя намразила безкрайно момичето.

Като бурени избуяли завистта и злобата в душата ѝ. Не намирала покой ни денем, ни нощем. Накрая повикала един ловец и му рекла:

– Не искам вече да виждам това дете пред очите си. Заведи го в гората и го убий, но за доказателство ще ми донесеш белия и черния му дроб..

Подчинил се ловецът на заповедта и завел детето в гората, но щом извадил ножа и понечил да прониже невинното сърце на Снежанка, тя

заплакала и рекла:

– Ох, мили ловецо, остави ме жива! Аз ще се скрия в тая дива гора и никога няма да се върна у дома.

И тъй като била много хубава, ловецът се съжалил над нея и рекъл:

– Бягай тогава, клето дете!

„Дивите зверове скоро ще те разкъсат!“ – помислил си той, но все пак, като не я убил, сторило му се, че от сърцето му паднал камък.

В този миг край тях изприпкало глиганче годиначе. Ловецът го заклал, извадил белия и черния му дроб и ги занесъл като доказателство на царицата. Готвачът ги сварил в солена вода и злобната жена ги изяла, като си мислела, че яде белия и черния дроб на Снежанка.

Сега клетото момиченце се видяло сам-самичко в голямата гора и толкова се изплашило, че само поглеждало листата по дърветата и не знаело как да си помогне. После се спуснало да бяга и тичало по остри камъни и през трънаци. Край него припкали диви зверове, без да му сторят зло. Тичало, тичало, докато му държали краченцата, но скоро се спуснала вечерта. Най-сетне зърнало една къщурка и влязло да си почине.

В тази къщурка всичко било дребно, но неизказано спретнато и чисто. Имало една масичка с бяла покривка, а на нея седем малки чинийки, до всяка чинийка пък имало лъжичка, ножче, виличка и чашка. Край стената били наредени седем креватчета, всяко със снежнобяло чаршафче.

Снежанка била много огладняла и ожадняла. Хапнала от всяка чинийка по малко зеленчук и хляб и пийнала от всяка чашка по глътка вино – не искала да лиши само едного от всичко. После умората я надвила и тя лягала ту в едно, ту в друго креватче, но никое не отговаряло на ръста ѝ: едно било много дълго, друго много късо. Накрая седмото излязло точно по мярката ѝ, Снежанка останала в него и веднага заспала.

Притъмняло съвсем и дошли стопаните на къщурката – седем джуджета, които копаели руда в планината. Запалили седемте си свещички, в къщурката светнало и те познали, че някой е влизал, защото не всичко било наредено така, както го оставили.

Първото рекло:

– Кой е седял на столчето ми? Второто:

– Кой е ял от чинийката ми? Третото:

– Кой е отчупил от хлебчето ми?

Четвъртото:

– Кой е хапнал от гозбата ми? Петото:

– Кой е бъркал с виличката ми? Шестото:

– Кой е рязал с ножчето ми? Седмото:

– Кой епил от чашката ми?

После първото се обърнало, забелязало малка хлътнина на креватчето си и рекло:

– Кой се е качвал на креватчето ми?

Приближили се другите и викнали:

– И в моето е лежал някой.

А седмото, като погледнало креватчето си, видяло заспалата в него Снежанка. Повикало другите, затекли се вкупом и ахнали от почуда. После взели свещичките си и осветили Снежанка.

– Гледай, гледай какво хубаво дете! – викнали те и тъй много се зарадвали, че не я събудили, а я оставили да спи в креватчето.

Седмото джудже спало до другарчетата си – до всяко по един час – и така минала нощта.

Съмнало, събудила се Снежанка, видяла седемте джуджета и много се изплашила. Но те се отнесли радушно към нея и я попитали:

– Как се казваш?

– Казвам се Снежанка – отговорила тя.

– Как попадна в нашата къщичка? – продължили да я разпитват джуджетата.

Тогава тя им разправила, че мащехата заповядала да я погубят, но ловецът ѝ подарил живота и тя тичала, тичала цял ден и накрая видяла тяхната къщичка.

Джуджетата рекли:

– Ако си съгласна да ни гледаш домакинството, да готвиш, да оправяш креватчетата, да переш, да шиеш и плетеш, и ако си съгласна да поддържаш навсякъде ред и чистота, можеш да останеш при нас и нищо няма да ти липсва.

– Да, на драго сърце – отвърнала Снежанка и останала у тях.

Поддържала в ред къщичката. Те отивали всяка заран в планината да търсят руда и злато, вечерта се прибирали и искали яденето им да е готово. Тъй като през целия ден момичето оставало самичко у дома, добрите джуджета го предупредили:

– Пази се от мащехата! Тя скоро ще узнае, че си тука, затова не пускай никого вътре.

Царицата пък, тъй като вярвала, че е изяла белия и черния дроб на Снежанка, вече мислела, че пак е първа по красота. Изправила се пред огледалото и рекла:

– Огледало, огледало, повтори, че на света никъде не си видяло друга с мойта красота!

Но огледалото отговорило:

– Ти, царице, си дарена с извънмерна красота, но остава несъмнено най-красива на света малката Снежанка, дете е при седемте джуджета.

Изтръпнала царицата от страх. Знаела, че огледалото не говори неверни работи, и разбрала, че ловецът я е измамил и Снежанка още е жива. Отново се замислила и мислила дълго как да я погуби, защото завистта не я оставила на мира – царицата искала да бъде сигурна, че е най-голямата хубавица на света.

Най-сетне измислила нещо. Боядисала си лицето, облякла се като стара продавачка и станала неузнаваема. Така преобразена, превалила седемте планини, намерила къщичката на седемте джуджета, похлопала на вратата и викнала:

– Хубави неща продавам! Хубави неща продавам!

Снежанка подала глава от прозореца и се обадила:

– Добър ден, драга жено, какво продаваш?

– Добра стока, хубави неща – отвърнала продавачката. – Виж тия разноцветни шнурчета.

Извадила едно шнурче, което било изплетено от пъстри копринени нишки.

„Тази жена е честна и мога да я пусна вътре“ – помислила си Снежанка, отлостила вратата и купила гиздавото шнурче.

– Колко ти отива, чедо! – рекла старицата. – Дай да го нанижа, както трябва, на елека ти.

Снежанка не се усъмнила в нищо и позволила на продавачката да й наниже новото шнурче. Старицата бързо го нанизала, но стегнала тъй силно шнурчето, че Снежанка не могла вече да диша и паднала примряла на земята.

– Сега ти вече не си най-красивата – рекла злата преоблечена царица и бързешката си отишла.

Скоро мръкнало и седемте джуджета се прибрали у дома. Но колко се уплашили, като видели милата Снежанка просната на земята! Момичето не се помръдвало и като че било мъртво.

Дигнали я джуджетата на ръце и като видели, че е стегната много силно с шнурчето, прерязали го. Тозчас Снежанка почнала да диша и малко по малко пак оживяла.

Като узнали какво се било случило, джуджетата й рекли:

– Старата продавачка е била твоята мащеха. Пази се и не пускай

никого вътре, когато нас ни няма.

А злобната жена се върнала в двореца, изправила се пред огледалото и рекла:

– Огледало, огледало, повтори, че на света никъде не си видяло друга с мойта красота.

Огледалото отговорило като преди:

– Ти, царице, си дарена с извънмерна красота, но остава несъмнено най-красива на света малката Снежанка, дето е при седемте джуджета.

Чула тия думи царицата и кръвта в жилите ѝ изстинала – изтръпнала цяла от страх, като узнала, че Снежанка пак е оживяла.

– Но сега ще измисля нещо, което ще те погуби! – рекла тя.

Тя разбирала от чародейства и направила един отровен гребен. После пак облякла вехти дрехи и се преобразила на друга старица.

Превалила седемте планини, спряла пред къщичката на седемте джуджета, похлопала на вратата и викнала:

– Хубави неща продавам! Хубави неща продавам!

Снежанка подала глава от прозореца и рекла:

– Върви си из пътя, не бива да пускам никого вътре.

– Но сигурно не са ти забранили да гледаш – рекла старицата, извадила отровния гребен и го дигнала нависоко.

Гребенът тъй много харесал на Снежанка, че тя забравила обещанието си и отворила вратата. Спазарили се за цената и старицата рекла:

– Дай сега да те вчеша, както трябва.

Клетата Снежанка не помислила нищо лошо и оставила старицата да я вчеше. Но щом гребенът се забил в косата, отровата му веднага почнала да действува и момичето паднало в безсъзнание на земята.

– Свършено е сега с тебе, неподобна красавице! – рекла злобната жена и си отишла.

За щастие скоро мръкнало и седемте джуджета се прибрали у дома. Щом видели Снежанка просната като мъртва на земята, те веднага се сетили за мащехата, почнали да дирят причината за станалото и открили гребена. Извадили го от косата на Снежанка, тя отново дошла на себе си и разправила какво се било случило. Тогава те за трети път я предупредили да бъде предпазлива и да не отваря вратата никому.

В двореца царицата се изправила пред огледалото и рекла:

– Огледало, огледало, повтори, че на света никъде не си видяло друга с мойта красота!

Но огледалото отговорило като преди:

– Ти, царице, си дарена с извънмерна красота, но остава несъмнено

най-красива на света малката Снежанка, дете е при седемте джуджета.

Като чула този отговор на огледалото, царицата почнала да трепери от гняв.

– Снежанка ще умре, дори това да струва собствения ми живот! – викнала тя.

Влязла в една скрита, запусната стая, където никои друг не влизал, и направила една отровна, много отровна ябълка. Отвън ябълката имала такъв приятен вид, бяла, с червени бузки, че който и да я зърнел, непременно щял да се полакоми да опита вкуса ѝ, но ако хапнел само една хапка, щял да умре.

Щом приготвила ябълката, тя пак си боядисала лицето, облякла вехти дрехи, преобработила се на селянка и превалила седемте планини. Спряла пред къщичката на джуджетата и похлопала на вратата. Снежанка подала глава от прозореца и рекла:

– Не бива да пускам никого вътре, джуджетата ми забраниха.

– Така да бъде – отвърнала селянката, – аз просто искам да се отърва от ябълките. Ако не искаш да купиш, ще ти подаря една.

Не – рекла Снежанка, – не бива нищо да вземам.

– Да не се страхуваш, че е отровна? – рекла старицата. – Гледай, аз ще разрежа ябълката на две половинки. Ти изяж червената, а пък аз ще изям бялата.

Но ябълката била така изкусно направена, че отрова имало само в червената половинка.

На Снежанка се приискала хубавата ябълка и като видяла, че селянката също яде от нея, не могла да устои на изкушението, протегнала ръка през прозореца и взела отровната половинка. И щом отхапала от нея, паднала мъртва на земята. Тогава царицата ѝ хвърлила един ужасен поглед, изсмяла се гръмко и викнала:

– Бяла като сняг, с бузи, алени като кръв, с коси, черни като абанос! Този път джуджетата не ще могат да те събудят!

А в къщи се изправила пред огледалото с думите:

– Огледало, огледало, повтори, че на света никъде не си видяло друга с мойта красота!

И огледалото най-сетне отговорило:

– Ти, царице, на света първа си по красота.

Най-сетне завистливото ѝ сърце се успокоило – доколкото изобщо едно завистливо сърце може да се успокои.

Мръкнало, джуджетата се прибрали у дома си и заварили Снежанка прената на земята. От устата ѝ вече не излизало никакво дихание, тя

била мъртва. Дигнали я, подирили дали ще намерят нещо отровно по нея, отвързали шнурчето ѝ, вчесали косите ѝ, измили я с вода и вино, ала нищо не помогнало. Милата девойка била мъртва и си оставала мъртва. Положили я на носилка и седемте джуджета седнали наоколо да я оплачат и плакали цели три дни. После се запретнали да я погребат, но тя още изглеждала свежа като жив човек, хубавите ѝ бузки все още били алени. И те решили:

Така не можем да я пуснем в черната земя.

Поръчали прозрачен стъклен ковчег, та да може да се вижда вътре от всички страни, положили я в него и отвън написали със златни букви името ѝ и че била царска дъщеря. После занесли ковчега на планината и го оставили там, но винаги до него стояло едно джудже да го пази.

Птиците също дошли да оплачат Снежанка: най-напред една кукумявка, после една врана и накрая една малка гълъбица.

Дълго, много дълго лежала така Снежанка в ковчега и не изгнила, а изглеждала само заспала, защото още била бяла като сняг, бузките ѝ били алени като кръв, а косата черна като абанос.

Случило се веднъж, че в гората се залутал един царски син и се отбил в къщичката на джуджетата да пренощува. Преди това бил видял в планината ковчега с прекрасната Снежанка и прочел написаното със златни букви на него. И рекъл на джуджетата.

– Продайте ми този ковчег, ще ви платя за него, каквото искате.

Ала джуджетата отвърнали:

– Не го продаваме дори за всичкото злато по земята.

А той рекъл:

– Тогава подарете ми го, защото аз не бих могъл да живея, без да гледам Снежанка. Ще я почитам и уважавам като най-свидното си на света.

Като издумал това, джуджетата се съжалили над него и му дали ковчега. Царският син заповядал на своите служители да го носят на рамената си. Но какво се случило? Както вървели, служителите се препънали в един нисък храст и от тръсването Снежанка изплюла хапката на отровната ябълка. И не след дълго отворила очи, подигнала капака на ковчега и се изправила жива и здрава.

– Ах, къде се намирам? – викнала тя. Царският син радостно отвърнал:

– При мене! – Разказал ѝ за случилото се и продължил: – Обичам те повече от всичко на света. Ела с мене в бащиния ми дворец да станеш моя съпруга.

Снежанка го харесала и отишла с него. Баща му заповядал сватбата да се отпразнува с голям разкош и великолепиe.

Но за венчавката била поканена и злобната мащеха на Снежанка.

Тя облякла най-хубавата си рокля, изправила се пред огледалото и рекла:

– Огледало, огледало, повтори, че на света никъде не си видяло друга с мойта красота!

Огледалото отговорило:

– Беше чудна хубавица ти до вчера на света, днеска младата царица първа е по красота.

Злобната жена изрекла някакво проклетие и от уплаха не знаела къде да се дене. Изпърво мислела да не отиде на сватбата, но тъй като не намирала покой, решила все пак да отиде да види младата царица.

И като влязла в двореца, познала от пръв поглед Снежанка, вцепенила се от страх и ужас и не могла да мръдне от мястото си. Злобното ѝ сърце се пръснало и тя паднала мъртва на земята.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Schneewittchen

Източник: <http://bezmonitor.com>

Сканиране и разпознаване: Виктор, 2003

Публикация: Най-хубавите приказки на Братя Грим, издателство „Отечество“, София,
1996

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2304>]